

הלכות הדרף היומי

מסכת ראש השנה

תוכן

- א. האורז והדוחן והפרגין והשומשמיין שהשרישו לפני ראש השנה.....1.
- ב. אילן בתר חנטה ... ירק בתר לקיטה1.
- ג. בילה.....2.

דף יג:

א. האורז והדוחן והפרגין והשומשמיין שהשרישו לפני ראש השנה

על אף שבקטניות עונת המעשרות שלהם הינה בהבאת שלישי וכמו שנתבאר לעיל דף יב. האורז¹ והדוחן והפרגין והשומשום נשתנו משאר מיני קטניות מכיון שאין מביאין שלישי בבת אחת, לכן הוקבע להן² זמן אחר כלומר גמר הפרי.

לפיכך אף על פי שהשרישו קודם ראש השנה, אין הולכין בהן אלא אחר גמר הפרי ומשנתבשלו כל צרכן ואין משביחין יותר בקרקע נחשב גומר פרי ואף שלא נלקטו אז, ואם הייה זה לפני ראש השנה מתעשרים כשנה הקודמת, אבל אם עדיין משתבחין ע"י קרקע לא מקרי גמר פרי ומתעשרין להבא.

ו"א³ שכן לענין שמיטה הולכין בהן אחר גמר פרי, אם נגמר פרים קודם ר"ה הרי אלו מותרין בשביעית כפירות ששית, ואם נגמרו אחר ר"ה אף על פי שהשרישו קודם ר"ה, הרי אלו אסורים משום ספיחים. וי"א⁴ שאם תחלת גידולן הי' בששית און בהן משום ספיחין וכדין ירק אבל יש בהן קדו"ש ואם גדלו ביד גוי דלכו"ע אין בהן משום ספיחין קדוש בקדו"ש ויש להקל כדעה זו. ודוקא אלו ד' מינים אבל שאר מיני זרעונים כגון אפונים גמלנים דינם כשאר קטניות או ירקות.

ב. אילן בתר חנטה ... ירק בתר לקיטה

¹ רמב"ם הלכות מעשר שני ונטע רבעי פרק א הלכה ח

² והתורה מסרה הדבר לחכמים לקבוע הזמנים בכל א' וא'. ריטב"א בסוגיין בשם הראב"ד

³ רמב"ם הלכות שמיטה ויובל פרק ד הלכה יא

⁴ דעת הר"ש עיין דרך אמונה שם פב

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדרף היומי

מסכת ראש השנה

באחד⁵ בתשרי הוא ראש השנה למעשר תבואות וקטניות וירקות, בין לענין לעשר מן החדש על הישן ובין לענין התחלפות השנים ממעשר שני לעני. וכל מקום שנאמר ראש השנה הוא אחד בתשרי, ובט"ו בשבט הוא ראש השנה למעשר האילנות.

כיצד תבואה וקטניות שהגיעו לעונת המעשרות לפני ראש השנה של שלישית אף על פי שנגמרו ונאספו בשלישית מפרישין מהן מעשר שני, ואם לא באו לעונת המעשרות אלא לאחר ראש השנה של שלישית מפרישין מהן מעשר עני.

וכן פירות האילן שבאו לעונת המעשרות קודם ט"ו בשבט של שלישית, אף על פי שנגמרו ונאספו אחר כן בסוף שנה שלישית מתעשרין לשעבר ומפרישין מהן מעשר שני, וכן אם באו לעונת המעשרות קודם ט"ו בשבט של רביעית אף על פי שנגמרו ונאספו ברביעית מפרישין מהן מעשר עני, ואם באו לעונת המעשרות אחר ט"ו בשבט מתעשרין להבא.

הירק⁶ בשעת לקיטתו עישורו, כיצד אם נלקט על ידי גוי ביום ראש השנה של שלישית אף ע"פ שבא לעונת המעשרות ונגמר בשנייה מפרישין ממנו מעשר עני, ואם נלקט ברביעית מעשר שני.

ג. בילה

נתערב לו⁷ פירות משנה זו ומשנה שעברה, אם הוא דבר לח ובוללו כגון יין ושמן מעשר מתוכו ותלינן שלוקח משניהן לפי השבון, אבל בדבר יבש מוכרח לעשר מכל פרי ופרי, ובקמח שנתערב בקמח או בעיסה יש דעות בזה אם דינו כלה או כיבש.

⁵ רמב"ם הלכות מעשר שני ונטע רבעי פרק א הלכה ב

⁶ רמב"ם שם הלכה ד

⁷ דרך אמונה הלכות תרומות פרק ה הלכה יא

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>